

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

**З В І Т
ПРО РОБОТУ БІБЛІОТЕКИ ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
за 2015 рік**

1. Напрями роботи та завдання бібліотеки у звітному році

Напрями роботи та завдання бібліотеки зумовлені діяльністю університету – вводяться нові дисципліни і навчальні курси, розширюється тематика науково-дослідної роботи студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, викладачів тощо – у таких умовах актуалізується роль бібліотеки як інформаційного та культурно-просвітницького структурного підрозділу, зростає її значення в науково-дослідному, освітньому, інформаційному, виховному процесах, розширююся основні завдання. Це формує нові пріоритети та орієнтири діяльності бібліотеки, нові вимоги до професійної підготовки її працівників.

У 2015 році діяльність бібліотеки досягалася шляхом функціонування скоординованого комплексу робіт всіх відділів бібліотеки і була спрямована на якісне обслуговування читачів, інформатизацію бібліотечних процесів, здійснення довідково-інформаційної, бібліографічної, науково-методичної роботи, інформаційне забезпечення потреб користувачів, комплектування та збереження бібліотечного фонду, проведення тематичних експозицій, висвітлення діяльності бібліотеки на сайті університету.

2. Структура та штат бібліотеки

Структура бібліотеки ЛДУФК складається з відділів організаційної та інформаційно-бібліографічної роботи.

Очолює бібліотеку директор – кандидат наук, доцент, заступник директора – магістр з менеджменту організацій.

До відділу організаційної роботи входять:

абонемент, у складі якого знаходиться книгосховище та **три читальні зали** (2 – в головному корпусі, 1 – у гуртожитку).

3. Виробнича діяльність бібліотеки

Обслуговування читачів.

Одним з найважливіших напрямків обслуговування 2015 року було забезпечення навчальної та науково-дослідної діяльності університету на основі оперативного та якісного задоволення інформаційних потреб студентів, магістрантів, аспірантів та професорсько-викладацького складу. З цією метою створювалися оптимальні умови для користувачів бібліотеки щодо отримання наукової, навчальної та іншої літератури за допомогою книжкового фонду та сучасних технологій обслуговування (електронна доставка документа, інформування е-поштою, віртуальна бібліографічна довідка).

Основними напрямками роботи з обслуговування користувачів бібліотеки були:

- забезпечення літературою відповідно до навчальних планів;
- довідково-інформаційне обслуговування;
- збереження книжкового фонду;
- облік навчальних видань та їх видача;
- робота з боржниками;
- підвищення професійного рівня бібліотекарів.

Обслуговування користувачів здійснювалося в абонементі та 3 читальних залах (кількість посадкових місць – 100).

За звітний період кількість читачів за єдиною реєстрацією становила 3029 осіб. Всіма підрозділами бібліотеки було обслуговано – 34846 користувачів, книговидача становила 49425 од., з них: книг – 30564 од., періодики – 6951 прим., електронних видань – 797, в т. ч. документів на змінних носіях – 97, мережних локальних документів – 9440 од.

Поповнення фонду бібліотеки

Протягом 2015 року до бібліотеки надійшло 456 прим. видань, з них 306 – дарунки на загальну суму 4370 грн, 150 книг (на загальну суму 11300 грн) придбав університет; 158 прим. журналів (назв – 31) та 14 комплектів газет.

З фонду бібліотеки були вилучені журнали та комплекти газет, дипломні і магістерські роботи, що втратили термін зберігання та 135 прим. видань на загальну суму 225 грн. 59 коп. Складено акти.

Довідково-інформаційна та бібліографічна робота

За звітний період до фонду бібліотеки надійшло 26 збірників наукових праць, з них 19 фахових та 4 збірника матеріалів конференцій, з них 1 фаховий. Розписано 1400 журнальних статей, 1012 статей зі збірників наукових праць та 140 статей з матеріалів наукових конференцій. Розміщено в каталоги і картотеки 2560 карток, редаговано 3126 карток, зокрема в алфавітному каталозі 883 картки, систематичному – 181, предметному з фізичного виховання і спорту – 2062. Редаговано 466 карток психолого-педагогічної картотеки, 4 картки картотеки персоналій, 10 карток картотеки українознавства, 93 картки картотеки авторефератів дисертацій, 22 картки картотеки дисертацій, 20 карток картотеки літератури іноземними мовами, 489 карток друкованих праць ПВС, 6 карток Законів України та 26 карток картотеки збірників наукових праць; створена 31 рубрика.

Виконано 3717 довідок, з них: тематичних – 1305, адресних – 1572, уточнювальних – 836.

Кількість обслугованих абонентів ВРІ становила 40, кількість тем – 12.

Кількість абонентів ДОК – 30, кількість тем – 11.

Проведено 1 день інформації, використано 265 прим. літератури, кількість відвідувачів дня інформації становила 153 особи. Здійснено інформаційне забезпечення 1 науково-практичної конференції університету „Молода спортивна наука України”.

Проведено 1 бібліографічний огляд, прочитана 1 тема.

Індексовано 516 наукових тем за УДК, надано 9 ББК та 9 АЗ, перевірено 351 список літератури, виправлено 11224 бібліографічних описів магістрантам та здобувачам наукового ступеня.

Укладено 124 бібліографічні видання, з них 124 видання представлено в електронному форматі, в репозитарії університету.

Здійснено 34 електронні доставки документів 7 користувачам, загальна кількість сторінок становила 98.

На сайт університету подано 40 інформаційних матеріалів.

Збереження фонду бібліотеки.

З метою збереження фонду бібліотеки у читальних залах № 1 та № 2 головного корпусу проводився облік літератури. Складено акти перевірки видань, що зберігаються у читальній залі № 1, акти наявності авторефератів дисертацій, дисертацій, захищених у ЛДУФК та іноземної літератури у читальній залі № 2. В абонементі проведено переоблік навчальної літератури, виявлено 43 боржника 2015 року, встановлено кількість та суму заборгованих видань (складено акт).

З метою збереження книжкового фонду проводилося попередження студентів щодо псування книг; ознайомлення читачів з правилами користування бібліотекою, перевірка цілісності повернутих книг читачами, підклеювання книг та ксерокопіювання недостатніх сторінок.

Інформатизація та автоматизація бібліотечних процесів

Інформатизація та автоматизація бібліотечних процесів здійснювалася шляхом формування:

- *електронного каталогу*, який доповнює традиційні карткові каталоги і картотеки, відтворює усі види видань і налічує понад 67 тис. записів.

Завдяки ЕК створені бази даних книг – 11462 найменування, брошур - 4018, програм – 33, дисертацій – 268, авторефератів дисертацій – 3724, статей зі збірників наукових праць та матеріалів наукових конференцій тощо - 48020 записів.

Електронну базу даних книг та брошур формують бібліотекарі абонементу та читальних залів (4 особи), фактичний фонд бібліотеки станом на 2015 рік відображений в електронному каталозі на 40%. Внесено книги читальної зали № 1 та частково абонементу. На черзі – література книгосховища.

Електронний каталог формується на базі програмного забезпечення „УФД/Бібліотека” з 2011 року, є відкритим та доступним інформаційним контентом на сайті ВНЗ цілодобово.

- *електронного репозитарія*, загальна кількість інформаційних документів якого у 2015 році склала 3687 од.

Електронний репозитарій надає відкритий доступ (через мережу інтернет) до таких розділів:

„Видання бібліотеки” (124 видання);

рубрики: „Бібліографічні видання” – 60 видань, загальна кількість переглядів і завантажень – 1015; „Спортивна наука в персоналіях” – 53 персоналії, загальна кількість переглядів і завантажень – 773; „Спортивна слава ЛДУФК” – 11 осіб, загальна кількість переглядів і завантажень – 479;

„Навчальні видання” (197) – загальна кількість переглядів і завантажень – 1597;

„Наукові видання” (3301 видань) – загальна кількість переглядів і завантажень – 2987;

„Офіційні видання” (7 видання) – загальна кількість переглядів і завантажень – 1085;

„Спортивні видання” (58 видань) – загальна кількість переглядів і завантажень – 1504 (табл. 1.).

Таблиця 1.

Найбільш запитуваними інформаційними документами електронного репозитарія є наукові видання (табл. 2.).

Таблиця 2.

Серед країн, які найчастіше зверталися до колекцій: „Видання бібліотеки”, „Навчальні видання” та „Наукові видання” - шість країн: Росія, Україна, США, Німеччина, Китай, Франція (табл. 3, 4,5).

Таблиця 3.

Таблиця 4.

Таблиця 5.

Бібліотеці ЛДУФК єдиній в Україні було надані авторські права на відтворення в електронному репозитарії статей журналу „Наш спорт”, який друкує та пересилає українська діаспора Канади.

Роботу над електронним репозитарієм бібліотека розпочала 1 квітня 2013 року завдяки власному програмному забезпеченню, але оскільки воно не відповідало стандартам, з 1 січня 2015 року електронний репозитарій був переведений на програмне забезпечення DSpace. Документи, які були сформовані до 2015 року (це автореферати дисертацій, дисертації та навчально-методичні матеріали кафедр університету) зберігаються в електронному архіві, їх кількість становить 3834 одиниці, ними можна користуватися в

режимі онлайн і з часом їх заплановано представити в новому е-репозитарії (банер доступу до архівних документів представлений на сайті).

Протягом звітного періоду постійно оновлювалася сторінка бібліотеки на сайті університету (<http://ldufk.edu.ua>), яка давала можливість користувачам орієнтуватися в її інформаційному просторі. Бібліотека представила перелік наукових журналів, що індексуються у міжнародних базах даних і є суміжними до галузі фізичної культури та спорту, надала можливість знайомитися з науковими працями ПВС університету, тим самим забезпечуючи поінформованість щодо процесу наукової діяльності.

Удосконалювалася система доступу до ресурсів мережі інтернет: користувачі читальних залів головного корпусу університету мали можливість користуватися Wi-Fi.

На кінець 2015 року для роботи працівників бібліотеки налічувалося 8 комп'ютерів, 2 багатофункціональні пристрої, 5 сканерів (використовуються для формування електронного репозитарія).

Культурно-просвітницька робота.

Культурно-просвітницька робота у звітному році була спрямована на популяризацію фонду та послуг бібліотеки в середовищі університету та громадськості.

Було експоновано 78 книжкових виставок, на яких представлено 2397 прим. інформаційних видань.

Звичними стали й інноваційні заходи – віртуальні виставки (кількість яких у 2015 році становила 28, представлено 319 документів).

Важливим напрямом культурно-просвітницької роботи було забезпечення максимальної поінформованості студентів, викладачів університету щодо діяльності та пошуку інформації у бібліотеці університету.

Бібліотека брала участь в організації і проведенні Олімпійського тижня (вересень, 2015), представила виставку олімпійської літератури (читальна зала № 2 головного корпусу), віртуальну виставку олімпійської літератури на сайті університету та соціальній мережі Facebook. У стінах читальної зали № 2 головного корпусу експонувала світлини та короткі нариси про олімпійських чемпіонів – студентів та викладачів ЛДУФК, представила тематичну експозицію „Золоті сторінки олімпійського спорту України”; книжкову експозицію наукових праць ПВС видавництва ЛДУФК. В електронному репозитарії були подані біобібліографічні нариси про олімпійських чемпіонів ЛДУФК (електронний репозитарій ЛДУФК, колекція „Бібліографічні видання”, рубрика „Спортивна слава університету” – <http://repository.ldufk.edu.ua/handle>).

4. Наукова робота бібліотеки

Директор бібліотеки є співвиконавцем теми 1.5 „Методичні та нормативно-правові засади організації фізкультурної освіти та кадрового забезпечення у сфері фізичної культури і спорту”, № ДР 0111U001717 Зведеного плану науково-дослідної роботи в галузі фізичної культури та спорту на 2011–2015 рр.

За результатами науково-дослідної роботи 2015 року директором бібліотеки одноосібно опубліковано 3 статті (2 – у фахових виданнях), в навчальний процес упроваджено 4 видання, до електронного репозитарія подано 60 науково-інформаційних видань, 64 біобібліографічні покажчики загальною кількістю 2542 сторінки.

Особисто директором бібліотеки започатковано, формуються та поповнюються такі рубрики електронного репозитарія як „Бібліографічні видання” (60 видань), „Спортивна наука в персоналіях” (53 персоналії), „Спортивна слава ЛДУФК” (11 особистостей).

До 70-річчя ЛДУФК (у 2016 році) готуються до представлення в електронний репозитарій біобібліографічні нариси про ректорів, проректорів, деканів ЛДУФК та провідних науковців університету (загалом близько 60 видань).

Директор бібліотеки є членом редакційної колегії наукового журналу АК МОН України „Фізична активність, здоров'я і спорт”, електронного наукового вісника АК МОН „Спортивна наука України” та збірника наукових праць „Молода спортивна наука України”, членом експертної ради з підготовки кандидатських і докторських дисертацій ЛДУФК.

5. Методична діяльність

Протягом 2015 року було підготовлено та представлено в електронний репозитарій 1 методичне видання: „Практичні рекомендації щодо складання бібліографічного опису для студентів, магістрантів, аспірантів ВНЗ фізкультурного профілю” (підготували: директор бібліотеки та завідувач інформаційно-бібліографічного відділу).

Для ОКР „спеціаліст” та „магістр” проведені заняття з навчальної дисципліни „Інформаційна культура” (16 груп, 468 год.; викладач – директор бібліотеки).

6. Інновації у роботі бібліотеки

У 2015 році керівництво університету доручило бібліотеці здійснювати моніторинг показників цитованості наукових публікацій професорсько-викладацького складу в наукометричній базі даних Google Scholar, а також відслідковувати рейтинг кафедр університету в бібліометриці української науки.

Директор бібліотеки

Свістельник І. Р.